

Zamestnávateľský
zväz
geodézie
a kartografie

Komora pozemkových úprav SR

KOMORA
GEODETOV
A KARTOGRAFOV

Slovenská poľnohospodárska
a potravinárska komora

SLOVENSKÁ
AGENTÚRA
ŽIVOTNÉHO
PROSTREDIA

SOS/BirdLife
SLOVENSKO

SLOVENSKÁ TECHNICKÁ
UNIVERZITA V BRATISLAVE
STAVEBNÁ FAKULTA

ZVPAS

Združenie vlastníkov pôdy
a agropodnikateľov Slovenska

ÚNIA regionálnych
združení vlastníkov
neštátnych lesov Slovenska

ZDRUŽENIE MLADÝCH FARMÁROV NA SLOVENSKU
ASSOCIATION OF SLOVAK YOUNG FARMERS

Tlačová správa:

Komplexná pozemková reforma

ako nutná podmienka obnovy hospodárstva SR

V čase, keď na národnej i európskej úrovni prebieha diskusia o spôsoboch obnovy a oživenia hospodárstva EÚ, o potrebných reformách a zmysluplnom využití európskych prostriedkov, chceme upozorniť na neuspokojivý stav, v akom sa v Slovenskej republike nachádza pozemkové vlastníctvo.

Vláda SR bude mať v nadchádzajúcom období k dispozícii európske zdroje z nevyčerpaného minulého, ako aj z nového programového obdobia a navyše ešte aj z nového protikrizového reformného programu Next Generation EU (NGEU). Očakávame, že reformy budú obsahovať také inštitucionálne, legislatívne, organizačné a vecné opatrenia, ktoré odstránia najväčšie deformácie dnešného systému, ktoré sú prekážkou jeho lepšieho a efektívnejšieho fungovania.

Slovenská republika akútne potrebuje komplexnú pozemkovú reformu, **naľko je v súčasnosti znemožnený racionálny a efektívny výkon vlastníckeho práva, a to z pohľadu ekonomického i environmentálneho**. V súčasnosti, keď je potrebné prijať zásadnejšie opatrenia, ktoré zvýšia konkurencieschopnosť slovenských podnikov, keď Európska únia v rámci programu obnovy poskytne jednotlivým ekonomikám externé zdroje financovania, najmä do oblasti reforiem, je potrebné prijať také opatrenia, ktoré **zmenia súčasný stav aj v oblasti pozemkového vlastníctva**.

Základné problémy v oblasti pozemkového vlastníctva na Slovensku:

- **Stav evidovaný ≠ stav právny ≠ stav skutočný.** Nespoľahlivé výmery parciel, nemožnosť presného vytýčenia hranice pozemku – problémy s ktorými sa už bežne stretol každý občan. Je to nesúlalom medzi stavom evidovaným v katastri a skutočným stavom v teréne.
- **Nízka kvalita.** Na viac ako 50% územia stále používame mapy, ktoré vznikli pred približne 100 rokmi rôznymi aj nečíselnými metódami. Napriek efektívnemu publikovaniu katastrálnych dát na štátnych webových portáloch je ich technická kvalita a geometrická presnosť nedostatočná a zostala rovnaká ako v čase ich vzniku.
- **Vysoká rozdrobenosť.** Extrémna rozdrobenosť pozemkového vlastníctva mimo obcí a miest, teda v krajine (najmä poľnohospodárska a lesná pôda) generuje nemožnosť efektívne nakladať so svojím vlastníctvom (priemerný počet spoluvlastníkov je 11,1 na jednu parcelu, počet vlastníckych vzťahov je cca 97 miliónov a približne 8 miliónov parciel).
- **Neusporiadané vlastnícke práva.** V katastri je neprehľadnosť, lebo sa súbežne spravujú a vedú 2 registre (register C a register E). Pre bežného občana je to komplikované a nesúrodé, neúplné a chybové.
- **Nedostatočná integrácia mapových podkladov.** Absentuje prepojenie katastrálneho portálu na iné dátové zdroje z oblasti územného plánovania, stavebného konania, ochrany životného prostredia atď.

Evidencia pozemkového vlastníctva je dôležitou agendou verejnej správy - jej forma, spôsoby prepojenia s inými rezortami, ale najmä kvalita vstupných dát priamo i nepriamo podmieňujú efektívnosť využitia a ochrany súkromného i verejného vlastníctva nehnuteľností.

Chceme preto predostrieť myšlienku, že prostriedky na obnovu hospodárstva je zmysluplné použiť aj na zmazanie investičného dlhu a administratívnej záťaže v oblasti pozemkového vlastníctva, ktorého usporiadanie, efektívna evidencia a správa je predpokladom pre rozvoj ekonomiky, ochranu prírody a využitie potenciálu, ktorý je skrytý v pôde a krajine. Usporiadanie pozemkového vlastníctva navyše výrazne zjednoduší realizovanie mnohých opatrení potrebných na zelený reštart ekonomiky, s ktorým počíta aj vláda Slovenskej republiky.

Existujúce stratégie štátu predpokladajú usporiadanie pozemkového vlastníctva v horizonte tridsiatich rokov. **Bez usporiadania pozemkového vlastníctva realizácia mnohých opatrení, napríklad na zmiernenie dopadov klímy, či zlepšenie stavu biotopov, ktoré sa dnes nachádzajú v nepriaznivom stave, nebude možná, čo môže vyústiť aj do konaní zo strany Európskej komisie za nedodržanie európskej legislatívy.** Napriek tomu, že existujú zásadné dôvody na urýchlenie usporiadania pozemkového vlastníctva, doterajšie tempo nedáva nádej ani na dokončenie procesu v plánovaných tridsiatich rokoch.

Komplexnosť problému, akým je neusporiadané pozemkové vlastníctvo v SR, si vyžaduje aj komplexné a systémové riešenie. Sme presvedčení, že usporiadanie pozemkového vlastníctva, ktoré umožní ďalšie aktivity v krajine, je presne tým opatrením, ktoré predstavuje v čase hospodárskej krízy rozumné výdavky do budovania infraštruktúry štátu.

Na zlepšenie súčasného nevyhovujúceho stavu navrhujeme vybrané opatrenia, ktoré predstavujú síce čiastkové a postupné, ale pro-reformné riešenia, ktoré môžu priniesť výrazné zlepšenie kvality katastrálneho operátu a usporiadania súkromného vlastníctva, **čím súčasne prispievajú aj k zlepšeniu podnikateľského prostredia a právnej istoty.**

- Pozemkové úpravy (PÚ)
- Obnova katastrálneho operátu novým mapovaním (OKO NM)
- Úprava vlastnícko-užívateľských vzťahov k poľnohospodárskej pôde
- Koordinačné schéma usporiadania pozemkového vlastníctva
- Rozšírenie funkcionality katastrálneho portálu
- Opatrenia na zvýšenie ekologickej stability
- Legislatívne opatrenia

Podstatnou vlastnosťou takejto reformy musí byť skokové navýšenie počtu realizovaných projektov PÚ aj OKO NM, a nastavenie poradia projektov, ktoré zabezpečia, že sa v relatívne krátkom čase (napr. 10 až 15 rokov) podarí ukončiť usporiadanie pozemkového vlastníctva na podstatnej časti územia SR - a to v lokalitách, ktoré si to prioritne vyžadujú z dôvodov ochrany prírody (potreba usporiadania pozemkov v chránených územiach), hospodárenia na pôde, či z dôvodov zamýšľaných investícií v infraštruktúre.

Spustenie, resp. nespustenie komplexnej pozemkovej reformy na dlhé obdobie určí, či sa v oblasti usporiadania pozemkového vlastníctva priblížime vyspelým krajinám v dohľadnom čase, alebo či túto úlohu opäť odsunieme na neurčito.